

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

Decimvqvintvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

seu *ἐπιπέσει*, quam addit Euangelium: Non potes incoationem sine agnitione Christi & Spiritu sancto: Nec placet sententia, quia legi satisfaciatur, sed propter Mediatorem, & tamen iam necesse est, sicut dicit Paulus: Superinduemur, si tamen non abundauerit iustitia. Item Christus inquit: Nisi abundauerit iustitia supra iusticiam Scribarum & Phariseorum, non intrabitis regnum caelorum. Pharisei docebant externam disciplinam: Sed in Euangelij, quæ de penitentia concionatur, plus requiritur: Abundauerit seu ante: ellit iusticia priorum his sex rebus, Penitentia, scilicet in uocatione Spiritus, uera inuocatione, successibus in uocatione, & oppressione Diaboli. Nam illa noua lux est incoatio uitæ æternæ, quæ est & erit talis uita, talis sapientia & iusticia, qualem lex postulat, uidebit illius agnitione Dei & pura dilectio. Ideo dicitur Ierem. 31. Dabo legem meam in corda eorum, id est, accendam lucem & obsecrationem peram in saluandis, quæ erit æterna sapientia & iusticia.

DECIMUMQUINTVM.

Remittite & remittetur uobis,

Ego nostra condonatio meretur remissionem.

RESPONDEO, Hæc sententia est concio penitentia, quales sententia sunt in Prophetis. Ies. 1. Desinite malefacere, Si peccata uera essent ut coccinum, eritis candidi ut nix. Item Iesa. 58. Frange panem tuum, & gloria Domini colligerte. Hæ & similes sententia ubiq; continent duas partes: Altera est uox præcepti, ut nos emendemus. Altera est promissio remissionis peccatorum. Nam de hac promissione audiamus Euangelium. Non dicit Ies. 1. Desine praua facere, propter uestras uirtutes dabitur remissio. In alio loco de Christo clare dicit: Vere dolores nostros ipse tulit.

ITA hic: Remittite, & remittetur uobis. Prior pars est præceptum, posterior est promissio, sed non additur, propter tuam condonationem tibi remittetur. Si hæc conditio addenda esset, fieret uox promissio, ut facile intelligi potest. Ergo audita promissione, emendatur doctrinam de remissione propter Christum promissa gratia. Significat autem requiri hoc opus, scilicet nostram condonationem sicut alia nostra opera, & placere sicut supra dictum est, non quod penitus nullus sit nexus in animo, sed quod pia mens repugnet inuidia & odij, propter mandatum Dei & Ecclesie concordia, & agnoscit, hanc moderationem placere propter Christum.

EADEM prorsus est sententia concionis Daniel: Libera te à uicinis iusticia & eleemosynis erga pauperes, & erit sanatio delictorum tuorum. Tota oratio est concio penitentia, in qua prior pars est emendationem, & loquitur non de solis eleemosynis, sed de
totâ

tota conuersione: Libera te à peccatis per iusticiam, id est, fias iustus, agnosce verum Deum, qui se reuelauit in verbo, quod dedit populo Israël, & promisit remissionem peccatorum propter venturum Dominum. Deinde fit & gubernatio tua iusta, sis diligens in iudicatione, prohibe iniurias, puniro delinquentes, defende honestos, non sis crudelis aduersus Ecclesiam & populum Dei: Deniq; omnia ista mediocri & salutaris gubernationis complectitur, cum inquit ledime peccata elemosynis, id est, beneficijs erga pauperes. Hæc prima pars est vox legis, quæ præcipit de conuersione.

Secunda pars: Et erit sanatio delictorum tuorum, promissio est, non oportet fide accipi. Ergo cum promissionem proponit, recipiendam, qua creditur Deo promittenti per misericordiam, non per nostram dignitatem. Nec fuit hæc breuis doctrina: Nam regulanti, vnde hanc voluntatem Dei sciret Daniel, vnde affirmatum remitti peccata, Daniel haud dubie exposuit promissionem traditam de futura liberatione, & de vita æterna, & ostendit perueniam etiam ad gentes. Ideo nec flagitat ceremonias, vt figuram conciliationem, non propter legem, sed propter promissionem.

QUANTUM igitur breuis est narratio Danielis, vnde ipsa promissio remissionis admonet lectorem piæ de communi conciliationis promissione, & vitæ æternæ. Et intelleget præceptor, vere congruere concionem Danielis cum Euangelio. Hæc pars tradit præcepta de emendatione, Posterior est promissio, quam oportet accipi fide, qua certo statuitur, quod per misericordiam remittamur. Hæc & plana & perspicua sunt pijs, & prorsus sine operibus. Nec vtar illa solutione, mereri opera bona remissionem præsentium pœnarum, etsi id verum est, tamen Daniel non tantum de remissione pœnarum, sed prius de remissione culpæ dicit. Ceterum loquitur scriptura de remissione pœnarum præsentium, vt eleosyna liberat à morte, id est, meretur ne opprimamur periculis. Honorans patrem faciet placationem pro peccato, videlicet, quæ pœnam præsentem attinet, si eris beneficus erga parentes, delectos gubernatores Ecclesiæ, tibi quoq; Deus mitigabit arummas.

DECIMUMSEXTUM.

Maxima virtus præcipue iustificat.

Dilectio est maxima virtus,

Ergo dilectio præcipue iustificat.

RESPONDEO. Major est vera de iusticia legis, si legi obtemperemus, esse iusti propter proprias virtutes, & maxima plus conduceret, vt de Christo vere possumus dicere, eum de dilectione iustum esse. Sed quia nos legi non satisfacimus, recusat